

Områdesarbete Berga och Lambohov, ställningstagande till förlängning av uppdrag till Leanlink Råd och Stöd

Förslag till beslut

1. Uppdraget till Leanlink Råd och Stöd avseende områdesarbete i Berga och Lambohov sägs inte upp varvid det förlängs till och med 2022-02-28.

Ärende

Social- och omsorgsnämnden har att ta ställning till uppsägning av ett verksamhetsuppdrag till Leanlink Råd och Stöd att svara för områdesarbete i Berga och Lambohov. Sker ej uppsägning förlängs det med två år till och med den 28 februari 2022.

I december 2016 (161221 On § 127) fattade omsorgsnämnden beslut om att ge Leanlink Råd och stöd ett uppdrag att utveckla socialt områdesarbete i stadsdelarna Berga och Lambohov. Uppdraget gäller 2017-03-01 till 2020-02-28 med möjlighet till två års förlängning.

Arbetet med att utforma socialt områdesarbete följs och utvärderas av FoU. Uppföljningen bygger till stor del på intervjuer och insamlad fakta från det uppdraget.

I september 2018 erhöll områdesarbetet i Lambohov ytterligare medel för att utifrån statliga stimulansmedel förstärka arbetet för barn och unga med psykisk ohälsa. Uppföljningen visar att verksamheten arbetar i riktning mot det innovationsinriktade uppdraget. Stort fokus har lags på att skapa samverkan med befintliga aktörer i området såsom skola och BVC för att skapa förutsättningar för ett tidigt och förebyggande arbete.

Social –och omsorgsförvaltningen föreslår att Leanlink Råd och stöd erhåller ett fortsatt uppdrag att utveckla områdesarbetet. Medel för verksamheten inryms i nämndens budget.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse områdesarbete Berga och Lambohov, ställningstagande uppdrag till Leanlink Råd och stöd. docx

Bakgrund

Budgetberedningen gav i december månad 2014 omsorgsnämnden och socialnämnden i uppdrag att tillsammans ” Ta fram ett förslag till långsiktig strategi för hur individ- och familjeomsorgsverksamheten ska vara ändamålsenlig och kostnadseffektiv. Hur kan vi själva påverka kostnadsutvecklingen?”

Omsorgsnämnden och socialnämnden lämnade i juni 2015 en delrapport och i december 2015 en slutrapport. Den samlade bedömningen är att Linköpings kommun i flera avseenden har en kostnadseffektiv individ- och familjeomsorg men att det finns områden som kan utvecklas för att arbeta än mer kostnadseffektivt, förebyggande, flexibelt, samordnat och i nära samverkan med andra.

Omsorgskontoret och socialkontoret lyfte i sin slutrapport fram några utvecklingsområden som omsorgskontoret arbetat vidare med;

- Öka socialtjänstens närvaro i stadsdelarna och utveckla det sociala områdesarbetet
- Uppföljning avseende ekonomi och prestationer
- Resultatuppföljning som grund för verksamhetsutveckling

I december 2016 (161221 On § 127) fattade omsorgsnämnden beslut om att ge Leanlink Råd och stöd ett uppdrag att utveckla socialt områdesarbete i stadsdelarna Berga och Lambohov. Uppdraget gäller 2017-03-01 till 2020-02-28 med möjlighet till två års förlängning.

Arbetet med att utforma socialt områdesarbete följs och utvärderas av FoU. Redovisad uppföljning bygger till stor del på intervjuer och insamlad fakta från det uppdraget.

Uppdrag

Uppdraget är innovationsinriktat med fokus på följande områden

1. Erbjuda lättillgängliga stöd – och behandlingsinsatser till barn, familj och vuxna utifrån ett systemteoretiskt perspektiv.
2. Utveckla samverkan mellan/med aktörer i Berga och Lambohov genom att vid behov komplettera med socialtjänst i redan befintliga strukturer.
3. Utveckla socialekreterarroll – generalisten. Utföraren ska genomarbeta och förankra uppdraget hos personal, samverkanspartners och invånare i bostadsområdet.

Socialt områdesarbete:

Målsättning med uppdraget är att i Berga och Lambohov utveckla det sociala områdesarbetet utifrån de förutsättningar som finns i respektive område. Strukturen i områdena ska behållas och vidareutvecklas i samråd med övriga lokala aktörer. Arbetet ska till stor del vara uppsökande och förebyggande med

möjlighet generella och allmänt inriktade stöd- och behandlingsinsatser på grupp eller individnivå.

Med socialt områdesarbete hamnar samverkan i fokus. Målsättning är att genom kännedom om lokala förutsättningar öka förståelsen för en person eller en familjs situation vilket ska påverka sättet stöd erbjuds och vad som blir utgångspunkten i ett behandlingsarbete. Genom att stärka och stödja lokalsamhällets naturliga nätverk och samverkansforum ska det sociala skyddsnetet tidigare fånga upp barn, unga och vuxna för att förhindra utanförskap, isolering eller en negativ utveckling hos en individ, familj eller grupp.

Det sociala områdesarbetet ska bygga på ett medskapande förhållningssätt där medborgarna ska vara delaktiga i planering och genomförande av de insatser som ska erbjudas på grupp och individnivå.

Generalistroll:

Uppdraget innebär att genom att utveckla det sociala områdesarbetet även förändra sättet att arbeta med familjer och vuxna. Istället för en i huvudsak specialiserad socialtjänst där varje problematik kräver sin specifika insats och där uppdraget är tydligt avgränsat ska istället de funktioner som arbetar med socialt områdesarbete erbjuda stöd och behandling med bredd och ett systemteoretiskt perspektiv.

För att uppnå effekt av ett socialt områdesarbete behöver socialsekreterarrollen utvecklas. Socialsekreteraren – generalisten – ska ha ett tydligt fokus i att arbeta förebyggande, samverkande och med samtliga behovsområden hos en person, familj eller grupp. En generalist ska även kunna bedöma när det finns behov av specialiserad behandling och kunna motivera och hänvisa vidare till aktuella instanser.

Målsättning med verksamheten

Målet med verksamheten är att utveckla det sociala områdesarbetet genom att:

- Ge lättillgängligt stöd/behandling till barn, familjer och vuxna i Berga och Lambohov
- Stärka familjernas, de vuxnas egna resurser – empowerment.
- Hitta samverkansformer med övriga lokalsamhället avseende stöd och vägledning för utsatta invånare
- Arbeta medskapande i utvecklingen av nya insatser
- Särskilt arbeta för en samverkan med Medborgarkontoret
- Genom innovationer i det sociala arbetet utveckla socialsekreterarrollen – generalisten (se beskrivning ovan)

Uppföljning av uppdraget

Aktiviteter på olika verksamhetsnivåer:

Vad gäller aktiviteter på områdes- och gruppnivå har dessa utvecklats och breddats fram till och med hösten 2018 och omfattar kontakter med samverkansråd, trygghetsråd, skola och VC, polis, kyrka, bostadsbolag, föreningar och olika områdesspecifika aktiviteter och arrangemang. Speciellt har aktiviteter kopplade till förskola och skola utvecklats, t ex vad gäller familjeklass, personal, föräldraråd, föräldrautbildningar och elevhälsa.

På individnivå arbetar man på enheterna med bistånds-, service- och rådgivningsärenden samt tar emot spontana besök i områdeslokalerna. Antalet bistånds- och, rådgivningsärenden samt spontana besök i lokalerna har ökat medan serviceärenden har minskat över tid. Vad gäller bistånds-, service- och rådgivningsärenden är volymen i stort sett den samma för de båda områdena, men vad gäller spontana besök i områdeslokalen så är dessa betydligt flera i Berga än i Lambohov.

Medarbetarnas uppfattningar, upplevelser och erfarenheter:

Medarbetarna beskriver SOA (socialt områdesarbete) som ett stort, brett och i viss mån otydligt arbete som kräver ett öppet sinne och ett brett spektra av kompetenser. Man strävar efter att utveckla en generalistroll och ett lättillgängligt stöd på systemisk grund i samverkan med kommunala och andra aktörer. Man har inte specifikt utvecklat en plan för SOA eller gjort kartläggningar av behov i området, men arbetar mot mål och identifierade förbättringsområden.

Vad gäller resurser uppfattar man att man behöver mer personal och tid, speciellt mot bakgrund av att de har flera långvariga biståndsärenden (främst inom socialpsykiatri) som begränsar möjligheten att arbeta med utveckling av områdesspecifikt arbete. Lokalerna uppfattas som bra även om enheten i Berga gärna vill ha en mer central placering i området.

Vad gäller målgruppernas behov beskriver enheten i Berga att det är vanligt med missförstånd som uppstår då utlandsfödda möter skolan och myndigheter, medan enheten i Lambohov beskriver behov orsakade av barnfamiljers problem, psykisk ohälsa, relationsbekymmer, bristande nätverk etc.

Arbetsätt i socialt områdesarbete

Gruppledarna beskriver att deras arbete sker på många olika nivåer och i relation till kommunala och andra aktörer. Vissa kontakter fungerar bra och andra är svårare och kräver ett proaktivt förhållningssätt för att få till samverkan. Medarbetarna arbetar som generalister med många olika arbetsuppgifter mot olika målgrupper och i många olika sammanhang. De

fördelar sin arbetstid på så sätt att cirka 50 procent av tiden läggs på klientarbete, inklusive för- och efterarbete, cirka 30 procent är annan administration, ATP, fortbildning och utvecklingsarbete. Kontakter med olika företrädare och arbete i området eller i områdeslokalen utgör strax under 20 procent och restkategorin övrigt utgör strax under 10 procent. Detta innebär att i dagsläget utgår socialt områdesarbete främst utifrån ett individperspektiv än utifrån en strukturell nivå.

Uppföljande slutsatser

- Verksamheten har lyckats etablera sig i stadsdelarna och påbörjat arbetet med SOA på individ-, grupp- och områdesnivå.
- Arbetet med att utveckla en generalistroll i SOA går framåt och kännetecknas av flexibilitet, frihet och att kunna arbeta brett i många olika sammanhang och med olika målgrupper och andra aktörer.
- Kompetens, ambition, inspiration och ett gott arbetsklimat för att arbeta med SOA finns i arbetsgrupperna.
- Såväl medarbetare som gruppchefer uppfattar att arbetet med klientärenden, och främst då de långvariga (kompensatoriska) ärendena med biståndsbeslut, tar resurser från arbetet med att utveckla SOA. Mot denna bakgrund uttrycker man ett behov av ökade resurser i tid och personal där att kunna utveckla områdesarbetet mer på strukturell nivå.
- Områdesarbetet har utvecklat kontakter och samverkan med andra aktörer och intressenter, såväl inom den egna organisationen som i området. Samverkan med skola, Familjecentral BVC, VC, samverkansråd, polis, hyresbolag, föreningar etc. har etablerats, även om det många gånger kräver ett proaktivt förhållningssätt från enheterna då andra aktörer inte alltid själva spontant tar kontakt. Genom samverkan kring individärenden utvecklas även samverkan med andra aktörer.
- Arbetet på individnivå uppfattas få prioritet framför förebyggande arbete och arbete med strukturer.
- Erfarenheter från pilotprojektet bör kunna tas tillvara när man startar nya enheter i andra stadsdelar.

Stimulansmedel för att stärka insatserna för barn och unga med psykisk ohälsa:

I september 2018 (180926 On §130) fattade omsorgsnämnden beslut om att godkänna förvaltningens förslag att under 3 år förstärka områdesarbetet i Lambohov med en tjänst motsvarande 50% för att bidra till utveckling och lärande avseende barn i åldrarna 6-12 år. Uppdraget ska bygga på:

- Hög delaktighet och medskapande mellan barn, föräldrar, viktiga samverkanspartners och socialtjänstens personal.
- Ett salutogent förhållningssätt, ett fokus på friskfaktorer, på barn, föräldrars och områdets resurser och möjligheter.
- En strävan efter målet att tillsammans med för barnet viktiga aktörer, särskilt elevhälsa, uppmärksamma och hantera oror för barn.

Uppföljning av tilläggsuppdrag:

Stimulansmedlen har bidragit till ett särskilt fokus på målgruppen barn och betydelsen av att bygga ett förtroendefullt och nära samarbete med i första hand skolan och elevhälsan i området. Förstärkning av resurser medför ytterligare möjlighet för personal inom områdesarbetet att delta i gemensamma satsningar mellan socialtjänst och skola, som exempelvis genomförande och utveckling av familjeklass. Deltagandet i familjeklass öppnar även vägar till tillit mellan barn-föräldrar-skola och socialtjänst vilket i sin tur leder till att familjer söker stöd och hjälp i tidigt skede.

Ekonomiska konsekvenser

Medel för verksamheten finns inrymd i social –och omsorgsnämndens budget.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

Information enligt MBL § 19 har givits 2019-02-11.

Social- och omsorgsförvaltningen

Linda Ljungqvist

Beslutet skickas till:
Leanlink Råd och Stöd